

vendigt at kaste Brønden til, for at der ikke skal drukne flere Børn deri; saaledes er det ogsaa i dette Forhold. Ganske vist vil det føre til meget betydelige Ulemper, og der kunne de Anvisninger, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Bingel) meddelte os, vistnok komme til stor Anvendelse. Jeg tror, at det vil blive en ganske antagelig Beføstning for Kjøbenhavn; det Forslag, som vi her vedtage, men dertil er ikke Andet at sige, end at det er en Beføstning, som det virkelig kun er billigt, at man søger for at udrede. Jeg vilde ikke have fundet det ubilligt, om vi paa dette Punkt havde haft den Bestemmelse, som ellers er den almindelige i disse Forhold, at Kommunerne bære de halve Omkostninger. Jeg tror, at en Kommune, hvis Magistrat driver den Slags Næringsveie, vilde ikke været gaaet for nær ved at komme til at bidrage med til Erstatningen. Altsaa med disse ringe Vædringer vil jeg anbefale at vedtage dette Lovforslag, og vedtage det temmelig hurtigt. Jeg tror ikke, der er Anledning til at forhale denne Sag for at faae Leilighed til yderligere at formulere den Kritik, som ærede Medlemmer mulig kunde mene, der var Grund til at rette mod den meget ærede Indenrigsminister. Hvis en saadan Kritik skal formuleres, vil der rimeligvis blive anden Leilighed dertil. Men denne Sag, som gaar ud paa at give Indenrigsministeren en i høi Grad nødvendig Bemyndigelse, bør efter min Mening ikke forhales eller forsinkes derefter.

Berntsen: Med Hensyn til Erstatningsspørgsmaalet er jeg enig med den sidste ærede Taler, og naar den høitærede Minister i forrige Møde udtalte, at han ikke ønskede, at man med Hensyn til dette Spørgsmaal skulde fastslaa nogen almindelig gjældende Regel for lignende Tilfælde, er jeg fuldstændig enig med den ærede Minister. Derimod fastholder jeg, at det i dette Tilfælde vil være rigtig, da Ministeren har været inde paa, at selv om man havde vedtaget Lovforslaget, som det var forelagt det andet Thing, uforandret, at Kjøbenhavns Kommune ikke skulde deltage i Omkostningerne. Naar en æret Rigsdagsmand for Viborg Amt (Klein) udtalte, at det Rigtigste vilde være, om Kommunerne bidrog til den Slags Ting, og at det i alt Fald vilde være heldigt at knytte Kommunerens Interesse til Spørgsmaalet, derved, at man paalægger dem en Del Byrder, tror jeg, at det ærede Medlem ikke rigtig forstaar, hvorledes Befolkningen betragter Amtsskasserne. Jeg tror, at disse staa den almindelige Befolkning lige saa fjernt som

Statskassen. Skulde man ad denne Veiknytte Befolkningens Interesser til Spørgsmaalet, maatte man ramme de enkelte Sognekommunekasser, saa vilde det blive anderledes føleligt. Men det er jo ikke det, man vil. Loven af 1857 bestemmer jo, at det kun er Amtsrepartitionsfonden, som skal udrede Halvdelen. Naar det ærede Medlem fra Randers Amts 2den Valgkreds (Lüttichan) i Dag benyttede Leiligheden til at anbefale sin kjære Tanke om et Landbrugsråd, maa det maaste, da dette er blevet bragt frem, skjøndt det ganske vist ikke ligger for, være mig tilladt at bemærke, at jeg ikke sværmer for at komme til noget saadant. Der er en forunderlig Tilbøielighed her i Landet til at gaa bort fra Rigsdagen og etablere alle mulige Raad: Handelsraad, Landbrugsråd, maaste snart Embedsmandsraad, Bispeaad, Jernbaneraad, og Gud veed hvad, det er snart ikke til at hitte Rede i. Jeg ser deri en uheldig Bestræbelse for at komme saa langt bort som muligt fra den lovgivende Forsamling, og navnlig hvor Talen er om Landbrugets Interesse, tror jeg, Ingen vil benægte, at er der nogen Samfundsklasse, som er repræsenteret i de lovgivende Forsamlinger og særlig dette Thing, er det Landbostanden. I dette Things Sammensætning, vil man kunne finde et fuldt Udtryk for den Interesse, som Landbostanden med Rette kræver fyldestgjort. Lad os en Gang fra alle Sider komme paa det Rene med, at Grundloven har givet Rigsdagen Myndighed til at interessere sig for alle Landets Anliggender, og at det er her hen, de Herrer maa søge, der ønske deres særlige Interesser fremmede. Naar den ærede sidste Taler (Hørup) igjen i Dag stærkt tog Ordet for at oprette et Tilhyn omkring i forskellige Kommuner, er jeg endnu ikke bleven overbevist om Hensigtsmæssigheden deraf. Det glæder mig, at det ærede Medlem i Dag ikke fremhævede Tilhynet med Skorstene. Det ærede Medlem er ligesom jeg blevet belært af Erfaringen om, hvor farligt det er at røre ved denne Institution. Men naar det ærede Medlem i Dag fremhævede Nødvendigheden af et saadant Tilhyn med Svinebesætningerne rundt omkring i Kommunerne og søgte Besejelse dertil i det Citat af Balles Lærebog, at Erfaringen viser, at Menneskene ikke ere saa gode, som de burde være, og at det for disse enkelte mindre gode Individuers Skyld var ønskeligt at faae etableret et saadant Tilhyn, tror jeg, at hvis man vil føre denne Tanke videre, vil man komme for vidt med Tilhyn; saa vilde man faae Tilhyn med alle mulige Brancher, og jeg ønsker ikke, at vor fremtidige Udvisling her i Landet skal gaa i Retning af